

Голові Комітету Верховної Ради
України з питань правоохоронної
діяльності
Сергію ІОНУШАСУ

Щодо реєстр. № 15266 від 22.05.2026
та реєстр № 15266-1 від 10.06.2026

Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнародних відносин (далі – Комітет) на своєму засіданні, проведеному 6 липня 2026 року (протокол № 150), розглянув проект Закону України про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо посилення захисту дітей від кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості, реєстр. № 15266 від 22.05.2026, поданий народним депутатом України Іонушасом С.К. та іншими народними депутатами України (далі – *законопроект реєстр. № 15266*) та альтернативний до нього проект Закону України про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, кримінального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо посилення захисту дітей від кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості, а також кримінальних правопорушень, пов'язаних з дитячою порнографією та сексуальною експлуатацією дитини, реєстр. № 15266-1 від 10.06.2026, поданий народним депутатом України Цибою Т.В. та іншими народними депутатами України (далі – *законопроект реєстр. № 15266-1*).

Відповідно до пояснювальних записок:

- метою законопроекту реєстр. № 15266 є посилення захисту дітей від кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості, приведення норм деяких законодавчих актів України у відповідність до положень Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства.

- метою законопроекту реєстр. № 15266-1 є посилення захисту дітей від кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості, а також кримінальних правопорушень, пов'язаних з дитячою

порнографією та сексуальною експлуатацією дитини, приведення норм деяких законодавчих актів України у відповідність до положень Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства, вдосконалення функціонування Єдиного реєстру осіб, засуджених за злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості малолітньої особи.

Для досягнення поставлених цілей законопроектом реєстр. № 15266 вносяться зміни до низки законодавчих актів. Зокрема, проектом пропонується:

- у Кодексі України про адміністративні правопорушення запровадити адміністративну відповідальність за прийняття на роботу до закладу освіти, охорони здоров'я або іншої установи, організації, зобов'язаної здійснювати нагляд за дітьми або надавати медичні, освітні соціальні послуги дітям без перевірки заборони працювати у контакті з дітьми;

- у Кримінальному кодексі України посилити кримінальну відповідальність за окремі кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості малолітніх осіб, а також встановити кримінальну відповідальність за невиконання обов'язку щодо проведення перевірки наявності заборони працювати у контакті з дітьми щодо осіб, які працюють в закладі освіти, охорони здоров'я або іншої установи, організації, зобов'язаної здійснювати нагляд за дітьми або надавати медичні, освітні соціальні послуги дітям, якщо такою особою в подальшому було вчинено кримінальне правопорушення проти статевої свободи та недоторканості дитини, яка перебувала під наглядом або отримувала послуги у зазначеному закладі, установі чи організації;

- у Кримінально-виконавчому кодексі України запровадити функціонування Єдиного реєстру засуджених та осіб, взятих під варту (замість Єдиного реєстру осіб, засуджених за злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості малолітньої особи), а також передбачити окремий облік осіб, засуджених за кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості дітей, та визначити порядок доступу до відповідної інформації;

- у Законі України «Про охорону дитинства» встановити обов'язок для власника або уповноваженого ним органу, фізичної особи, яка використовує найману працю, здійснювати перевірку відсутності заборони працювати в контакті з дітьми під час прийняття на роботу до закладу освіти, охорони здоров'я або іншої установи, організації, незалежно від форм власності, а також періодично після прийняття на роботу, але не рідше, ніж один раз в три роки;

- у Законі України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей» визначити обмеження щодо працевлаштування осіб, яким заборонено працювати у контакті з дітьми.

Альтернативний законопроект реєстр. № 15266-1 загалом зберігає концепцію та більшість положень основного законопроекту. Водночас, на відміну від основного законопроекту, альтернативним додатково пропонується:

- поширити механізм спеціального обліку та заборони працювати у контакті з дітьми також на осіб, засуджених за окремі кримінальні правопорушення, пов'язані із сексуальною експлуатацією дітей та використанням дітей у порнографічній діяльності;

- внести зміни до Кодексу законів про працю України щодо заборони укладення трудових договорів з особами, яким заборонено працювати у контакті з дітьми, місце роботи (посада) якого передбачатиме контакт з дітьми;

- внести зміни до Сімейного кодексу України, згідно з якими не можуть бути усиновлювачами особи, відомості про яких внесені до модуля обліку осіб, засуджених за кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості дитини, Єдиного реєстру засуджених та осіб, узятих під варту.

Також законопроект містить окремі уточнення щодо переліку закладів, для працевлаштування до яких проводиться перевірка на наявність заборони працювати у контакті з дітьми.

Під час обговорення зазначених законодавчих ініціатив члени Комітету звернули увагу на наступне:

1. Обома законопроектами запроваджується адміністративна відповідальність за допуск до роботи з дітьми без перевірки заборони працювати у контакті з дітьми (нова стаття 188⁵⁸ КУпАП). При цьому перелік суб'єктів, прийняттю на роботу до яких повинна передувати відповідна перевірка, в обох законопроектах фактично стосується лише юридичних осіб (*в проєктах йдеться про «заклади», «установи», «організації», «громадські об'єднання тощо»*). За таких обставин поза межами регулювання та санкцій статті залишиться значний сектор дитячих послуг, який обслуговують фізичні особи-підприємці та самозайняті особи (*спортивні секції, розвиваючі гуртки, послуги нянь та репетиторів тощо*). Такий підхід не забезпечує однакового рівня захисту дітей та створює ризик існування сфер діяльності, в яких надаються фактично ті ж самі послуги, однак на які запропонована відповідальність не поширюватиметься.

2. Частина четверта нової статті 6² Кримінально – виконавчого кодексу України містить перелік осіб, що мають право на отримання інформації щодо факту перебування конкретної особи у модулі обліку осіб, засуджених за кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості дитини. Так, *сільські, селищні та міські голови, керівники державних адміністрацій, інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування* можуть отримувати інформацію з реєстру щодо осіб, які претендують на зайняття посади керівника (заступника керівника) закладів освіти, охорони здоров'я, культури та інших закладів (установ, організацій), що працюють з дітьми, та належать до їх сфери управління. Тобто, законопроектами передбачається можливість отримання відповідної інформації щодо особи, яка претендує на зайняття посади керівника (заступника керівника) виключно закладів *державної та комунальної* форми власності. Водночас законопроекти не врегульовують процедуру перевірки при призначенні

керівників та їх заступників до установ *приватної* форми власності (приватна школа, приватна клініка тощо), що, як наслідок, створюватиме можливість зайняття відповідних посад особами, засудженими за кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості дитини.

Також новою частиною дванадцятою статті 10 Закону України «Про охорону дитинства» пропонується визначити обов'язок під час прийняття на роботу до закладів, що передбачають роботу з дітьми, та *періодично після прийняття на роботу* проводити перевірку відсутності заборони працювати в контакт з дітьми, в тому числі *фізичним особам, які використовують найману працю (роботодавцям – фізичним особам)*. При цьому відповідно до текстів законопроектів право на отримання інформації щодо факту перебування конкретної особи у модулі обліку осіб, засуджених за кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості дитини, не матимуть фізичні особи – підприємці, що мають найманих працівників та надають освітні та інші послуги, що передбачають контакт з дітьми. У зв'язку з цим незрозуміло, яким чином вони будуть отримувати відповідну інформацію.

3. Новою частиною дванадцятою статті 10 Закону України «Про охорону дитинства» встановлюється обов'язок проводити повторні перевірки працівників *не рідше одного разу на три роки*, проте законодавство про працю не передбачає окремої підстави для припинення трудових відносин у разі виявлення такої заборони після прийняття особи на роботу, що може створити ризики трудових спорів та неоднозначного правозастосування.

4. Відповідно до пояснювальних записок до законопроектів, метою їх розробки є, зокрема, приведення норм деяких законодавчих актів України у відповідність до положень Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства. Статтею 5 зазначеної Конвенції визначено, що кожна Сторона вживає необхідних законодавчих або інших заходів відповідно до свого національного законодавства для забезпечення умов, за яких *унеможлиблюється зайняття кандидатами, засудженими за вчинення діянь, пов'язаних із сексуальною експлуатацією або сексуальним насильством стосовно дітей, посад, виконання яких передбачає регулярні контакти з дітьми*. У цьому аспекті обидва законопроекти не повною мірою відповідають положенням зазначеної Конвенції. Так, основний законопроект не охоплює низку кримінальних правопорушень, пов'язаних із *сексуальною експлуатацією дітей*, зокрема передбачених частинами четвертими статей 301², 302 та 303 Кримінального кодексу України. В свою чергу альтернативний законопроект охоплює кримінальні правопорушення, пов'язані з дитячою порнографією та сексуальною експлуатацією дітей, однак додатково поширює свою дію на осіб, засуджених за статтею 301 Кримінального кодексу України, яка встановлює відповідальність за обіг порнографічних предметів загалом та пов'язується не тільки з посяганнями на

дітей, а і на повнолітніх осіб, що в свою чергу не узгоджується з метою законопроекту.

За підсумками обговорення Комітет ухвалив наступне рішення:

Звернутися до Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності з пропозицією врахувати зауваження Комітету при опрацюванні проекту Закону України про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо посилення захисту дітей від кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості, реєстр. № 15266 від 22.05.2026, поданого народним депутатом України Іонушасом С.К. та іншими народними депутатами України, та альтернативного до нього проекту Закону України про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, кримінального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо посилення захисту дітей від кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості, а також кримінальних правопорушень, пов'язаних з дитячою порнографією та сексуальною експлуатацією дитини, реєстр. № 15266-1 від 10.06.2026, поданого народним депутатом України Цибою Т.В. та іншими народними депутатами України.

Голова Комітету

А. ЗАДОРЖНИЙ

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Задорожний Андрій Вікторович
Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000F00C3100CB23DC00
Дійсний до: 02.12.2026 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
04-25/3-2026/160522 від 06.07.2026

2282103